II

(Актове, приети по силата на договорите ЕО/Евратом, чието публикуване не е задължително)

РЕШЕНИЯ

КОМИСИЯ

РЕШЕНИЕ НА КОМИСИЯТА

от 21 февруари 2007 година

относно държавна помощ — C 36/2004 (ex N 220/2004) — Португалия — чуждестранна пряка инвестиционна помощ за CORDEX, Companhia Industrial Têxtil SA

(нотифицирано под номер C(2007) 474)

(само текстът на португалски език е автентичен)

(Текст от значение за ЕИП)

(2007/414/ЕО)

КОМИСИЯТА НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ОБЩНОСТИ,

като взе предвид Договора за създаване на Европейската общност, и по-специално член 88, параграф 2, първа алинея от него,

като взе предвид Споразумението за Европейското икономическо пространство, и по-специално член 62, параграф 1, буква а) от него,

като призова заинтересованите страни да представят своите мнения съгласно посочените разпоредби [1] и като взе предвид техните мнения,

като има предвид, че:

I. ПРОЦЕДУРА

(1) С писмо от 5 май 2004 г. (заведено на 19 май 2004 г.) Португалия уведоми Комисията за своето намерение да предостави помощ на CORDEX, Companhia Industrial Têxtil SA (наричано по-долу „CORDEX“), с цел да подпомогне финансирането на инвестиция на дружеството в Бразилия. По искане на Комисията Португалия представи допълнителна информация с писма от 31 август 2004 г. (заведено на 6 септември 2004 г.) и от 13 септември 2004 г. (заведено на 16 септември 2004 г.).

(2) С писмо от 19 ноември 2004 г. Комисията уведоми Португалия за решението си да започне процедурата, предвидена в член 88, параграф 2 от Договора за ЕО по отношение на помощта.

(3) С писмо от 7 януари 2005 г. (заведено на 11 януари 2005 г.) португалските органи представиха своите коментари в контекста на горепосочената процедура.

(4) Решението на Комисията да започне процедура беше публикувано в *Официален вестник на Европейския съюз* [2]. Комисията прикани заинтересованите страни да представят мненията си.

(5) Комисията получи мнения от заинтересованите страни. Тя ги препрати на Португалия, на която бе предоставена възможност за реакция; нейните коментари бяха получени чрез писмо от 20 май 2005 г. (заведено на 25 май 2005 г.).

(6) Комисията поиска допълнителна информация от Португалия с писмо от 26 септември 2005 г., на което Португалия отговори с писмо от 9 ноември 2005 г. (заведено на 10 ноември 2005 г.). Португалските органи представиха последната допълнителна информация чрез писмо от 22 декември 2005 г. (заведено на 23 декември 2005 г.).

[1] ОВ C 35, 10.2.2005 г., стр. 2.

[2] Виж бележка под линия 1.

II. ПОДРОБНО ОПИСАНИЕ НА ПОМОЩТА

Получател

(7) CORDEX е производител на въжета, установен в Ovar — район, който попада в обхвата на член 87, параграф 3, буква а) от Договора. Дружеството е основано през 1969 г. и е специализирано в производството на въжета от (полипропиленови и полиетиленови) синтетични влакна, както и шнурове за връзване на снопове и балиране, заедно с други производни продукти от сизал. По време на нотификацията на помощта CORDEX има 259 служители. Оборотът на дружеството през същата година (2004 г.) е около 25 милиона евро. CORDEX е свързано предприятие с две други дружества в същия район: FLEX 2000, основано през 2001 г., и CORDENET, основано през 2003 г. Заедно трите дружества имат 415 служители ([3]).

Проект

(8) Проектът се състои в създаване на ново предприятие в Бразилия — *Cordebras Lda* — което ще се занимава изключително с производството на шнурове за балиране, използвани предимно в земеделието. С тази инвестиция CORDEX очаква да увеличи производството си на продукти от сизал и да се възползва от по-ниските цени и наличието на суровини и работна ръка в Бразилия, считана за водещия световен производител на суровината (сизалово влакно) и където разходите за труд са около 1/3 от тези в Португалия.

(9) С този проект CORDEX планира и да спечели достъп до нови пазари, по-специално в Съединените щати, Канада и страните от Меркосур. Освен това някои продукти от сизал, произведени в Бразилия, ще се внасят в Португалия в готов или полуготов вид ([4]). В последния случай продуктът може да бъде предмет на обработка на петролна основа, повторно пресукване и пакетиране преди продажбата му на пазара.

(10) Допустимите разходи за тази инвестиция възлизат на 2 678 630 евро, равняващо се на номиналния капитал на новото дружество *Cordebras Lda*. Проектът е завършен през 2002 г. и е действащ към момента.

Помощ

(11) CORDEX кандидатства за помощ от португалските органи по португалска програма, която цели засилване на международното участие на португалските предприятия ([5]). По тази програма помощта за големи предприятия трябва да бъде нотифицирана пред Комисията. Въпреки че CORDEX иска помощта през 2000 г. преди започването на проекта, поради вътрешни забавяния Португалия уведомява Комисията за помощта едва през януари 2004 г.

(12) Нотифицираната мярка се състои от насърчителна схема спрямо данък от 401 795 евро, представляващи 15 % от допустимите инвестиционни разходи.

III. ОСНОВАНИЯ ЗА ОТКРИВАНЕ НА ПРОЦЕДУРАТА

(13) В своето решение да започне процедурата в настоящия случай Комисията посочи, че би разгледала мярката в светлината на член 87, параграф 3, буква в) от Договора с цел определяне дали помощта ще улесни развитието на икономическа дейност, без да засегне търговските условия в степен, противоположна на общия интерес.

(14) Комисията разгледа и следните критерии, които са били приложени в предишни случаи на помощ за големи предприятия за финансиране на чуждестранни проекти за преки инвестиции ([6]): дали помощта съдържа скрити елементи на износ; всякакви въздействия върху заетостта в страната по произход и приемащата страна; рискът от преместване; отражението на мярката върху региона, където се намира получателят на помощта; необходимостта от помощта, включително предвидената интензивност на помощта с оглед на международната конкурентоспособност на промишлеността на ЕС и/или с оглед на рисковете, свързани с инвестиционните проекти в някои трети страни.

(15) Комисията заключи в тази връзка, че помощта е била отпусната за първоначална производствена инвестиция и не съдържа скрити елементи на износ. Освен това не би довела до преместване на работни места от Португалия в Бразилия, доколкото CORDEX възнамерява да задържи равнището на заетостта в Португалия. Фактът, че новото дружество в Бразилия е оборудвано с нови производствени мощности и че е наета местна работна ръка намалява риска от преместване.

(16) Комисията също отбеляза аргументите на португалските органи, че това е първият международен опит на CORDEX, като дружеството не е запознато отблизо с бразилския пазар и инвестирането на непознат пазар може да бъде свързано с високи рискове. Разумно е да се предположи, че ако проектът се провали, това ще окаже значително финансово отражение върху дружеството, тъй като инвестиционните разходи възлизат на близо 12 % от неговия оборот. Още повече, че дружеството е кандидатствало за помощ преди началото на проекта и това би означавало индикация, че мярката изпълнява „поощрителните критерии“ според нормалните изисквания на Насоките относно националните регионални помощи ([7]).

([3]) Данни за 2005 г.

([4]) Португалия обясни, че шнуровете за балиране, произведени в Бразилия, могат да бъдат използвани като готов или полуготов продукт за по-нататъшна обработка за получаване на други продукти, като килими, декоративни предмети или традиционно за пакетиране.

([5]) N 96/99, ОВ C 375, 24.12.1999 г., стр. 4.

([6]) Виж дело C 77/97, *Lift GmbH – Doppelmayr*, Австрия (ОВ L 142, 5.6.1999 г., стр. 32) и дело C 47/02, Vila Galé-Cintra (ОВ L 61, 27.2.2004 г., стр. 76).

([7]) Виж точка 4.2 от насоките, влезли в сила по време на нотифициране на мярката: „заявлението за помощ да бъде представено преди началото на работата по проектите“ (ОВ C 74, 10.3.1998 г., стр. 13).

(17) Въпреки това Комисията изразява съмнения относно въздействието на помощта върху общата конкурентоспособност на засегнатата промишленост на ЕС. Тя отбелязва, че някои от продуктите, произведени в Бразилия, биха били в състояние да се конкурират с продуктите на пазара на ЕС и че няма информация за относителния размер на получателя или пазара. Тя няма информация и за въздействието на мярката в региона, където се намира CORDEX. Следователно на този етап тя не би заключила, че помощта е в съответствие с изключението по член 87, параграф 3, буква в) от Договора.

Мнения на заинтересованите страни

(18) Едно френско дружество, BIHR, изяви претенции, че инвестицията на CORDEX в Бразилия е последвала инвестиция на други португалски производители и че тези предприятия, заедно с други бразилски и американски конкуренти, заплашват производството на сизал в Европа на BIHR. То бе притеснено и че помощта ще засили позицията на CORDEX в сектора на синтетичните влакна.

(19) Подобни опасения бяха изразени от друг френски производител, Saint Germaine, който претендира, че произвежда синтетични влакна в Европа и е изнесъл производството, свързано със сизала, в Бразилия. Saint Germaine заяви, че португалските предприятия имат предимства при инвестирането в Бразилия, тъй като впоследствие могат да внасят продукта в Европа при по-ниски мита.

(20) Друго дружество, пожелало анонимност, отправи подобни коментари за конкурентното преимущество, което помощта би дала на CORDEX във въжения сектор.

Мнения на Португалия

(21) Португалия отбеляза, че инвестицията в Бразилия е част от стратегия от страна на CORDEX за поддържане на широк обхват дейности в Португалия, като в същото време се поддържат текущите равнища на заетост. CORDEX ще продължава да произвежда сизалови продукти в Португалия с внесена суровина от Бразилия, като същевременно внася от *Cordebras Lda* готови или полуготови продукти, които да преработва в сизалови продукти с по-висока добавена стойност. Тези дейности включват и приспособяване на пакетирането на внесените шнурове за балиране по искане на клиентите (например относно размера и етикетирането) и по този начин ще спомогне за заетостта в опаковъчната промишленост в района, където се намира CORDEX.

(22) В резултат на инвестицията в Бразилия CORDEX създаде две нови дружества в Ovar (FLEX и CORDENET, произвеждащи съответно продукти от порести материали и мрежи). Това доведе до някои размествания на персонал между двете дружества и до леко повишаване на общото равнище на заетост на трите дружества в Ovar: от 358 служители през 2000 г. до 415 през 2005 г. Новосъздаденото бразилско дружество, *Cordebras Lda*, има около 145 служители.

(23) Според португалските органи, стратегията за разнообразяване на продукцията на CORDEX, включително инвестицията в Бразилия, води до поддържане на заетостта в района (Ovar) — в който вече се наблюдават равнища на безработица доста над средните за страната. Тя също допринася за създаване на заетост в щата Баía в Бразилия, където се намира *Corderbras Lda*.

(24) Относно мненията, изказани от заинтересованите страни, португалските органи отбелязват, че CORDEX подлежи на същите условия и същите вносни мита, както останалите производители в ЕС при вноса на сизалови продукти от Бразилия и че помощта, която планира да отпусне на CORDEX, е малко вероятно да се отрази съществено върху пазара на Общността. От гледна точка на португалските органи инвестицията на CORDEX в Бразилия бе необходима с цел противостоене на въздействията от увеличения внос от страни с предимства под формата на по-ниски цени (африканските страни и Бразилия) ([8]).

(25) В заключение, Португалия заяви, че фактът, че инвестицията бе задействана предварително без публично финансиране, не може да бъде приписван като вина на дружеството, което е осъществило тази инвестиция с банкови заеми и собствен капитал в очакване да получи държавна помощ, за която е кандидатствало по съответната национална програма ([9]).

IV. **ОЦЕНКА**

Наличие на помощ по смисъла на член 87, параграф 1 от Договора за ЕО

(26) Съгласно член 87, параграф 1 от Договора за ЕО всяка помощ, предоставена от държава-членка или чрез ресурси на държава-членка, под каквато и да било форма, която нарушава или заплашва да наруши конкуренцията чрез поставяне в по-благоприятно положение на определени предприятия или производството на някои стоки, доколкото засяга търговията между държавите-членки, е несъвместима с общия пазар.

В решението си за започване на процедура в настоящия случай Комисията заключи, че мярката за подпомагане попада в обхвата на член 87, параграф 1 от Договора за ЕО поради следните причини:

([8]) Според португалските органи, продажбите на португалски сизал в ЕС са намалели с 12,3 % между 1999 г. и 2004 г. главно поради увеличен внос.

([9]) Виж бележка под линия 5.

— чрез предоставяне на подпомагане за установяване на ново производствено звено в контекста на инициатива за интернационализиране на португалско дружество в Бразилия нотифицираната мярка благоприятства определено предприятие или производството на определени стоки. Комисията счита, че помощта, отпусната на предприятията в Европейския съюз за подкрепа на чуждестранна пряка инвестиция е сравнима с помощта за предприятия, които изнасят почти цялата си продукция извън Общността. В такива случаи, предвид взаимната зависимост между пазарите, на които действат предприятията от Общността, е възможно помощта да наруши конкуренцията в Общността ([10]),

— Португалия заявява, че инвестицията е замислена и с цел да благоприятства дейностите на получателя в Португалия (както и в страната, където се осъществява инвестицията) — с което потенциално се засяга вътрешният пазар на Общността,

— помощта е финансирана чрез държавни ресурси,

— тези заключения не са оспорени от Португалия и следователно се потвърждават.

Съвместимост на помощта с Договора за ЕО

(27) Предвид факта, че помощта не може да бъде определена като съвместима по никои от съществуващите насоки или рамки, Комисията отбелязва, че би направила преценка, дали помощта е съвместима с Договора за ЕО на основата на изключението по член 87, параграф 3, буква в) от Договора за ЕО, в който се разрешават помощите, които имат за цел да улеснят развитието на някои икономически дейности, доколкото тези помощи не засягат по неблагоприятен начин условията на търговия до степен, която противоречи на общия интерес. Следователно Комисията следва да направи оценка, дали помощта ще допринесе за развитието на производството на сизал и/или други икономически дейности в Европейския съюз, без да засегне неблагоприятно условията на търговия между държавите-членки.

(28) В решението да започне процедурата Комисията също отбелязва, че би отчела известни критерии, използвани от нея при предишни случаи за помощ на големи предприятия, като се съобрази с проекти за преки чуждестранни инвестиции (виж съображение 14), предназначени да се постигне баланс между ползите от помощта, изразени в принос за международната конкурентоспособност на засегнатата промишленост на ЕС (например дали помощта е необходима, предвид рисковете, свързани с проекта в третата страна) и възможните отрицателни последици върху пазара на ЕС.

(29) В това отношение Комисията има съмнения относно въздействието на мярката върху общия пазар и върху общата конкурентноспособност на засегнатата промишленост на ЕС; като не е получила и никаква информация за важността на получателя спрямо конкурентите от ЕС или за въздействието на мярката в района, където се намира CORDEX (виж съображение 17).

Необходимост от помощта

(30) Законодателството за държавните помощи постановява като общ принцип, че за да бъде помощта съвместима с общия пазар, трябва да бъде показано, че тя води до допълнителна дейност от получателя, която не би била осъществена без помощта. В противен случай помощта просто предизвиква изкривяване, без да има положителен балансиращ ефект. Комисията отбелязва, че след като дружеството е кандидатствало за помощ преди започването на проекта, изглежда е имало известна индикация, че мярката отговаря на „критериите за поощряване“ според обичайните изисквания на правилата за регионални държавни помощи ([11]). Все пак това не показва напълно дали помощта е била наистина необходима с оглед на международната конкурентоспособност на промишлеността на ЕС и/или с оглед на рисковете, включени в инвестиционните проекти в някои трети страни.

(31) В своето решение от 19 ноември 2004 г. Комисията отбелязва аргумента на португалските органи, че за CORDEX една инвестиция в Бразилия може да включва по-големи рискове, отколкото инвестиция в Европейския съюз, поради непредвидимостта на бразилската валута, особено след като това е първият опит в интернационализацията на CORDEX и дружеството няма опит на бразилския пазар ([12]).

(32) Все пак информацията, предоставена на Комисията вследствие на започване на процедурата, сочи, че други производители, конкуренти на CORDEX, са инвестирали в Бразилия (въпреки явната непредвидимост на бразилската валута). По-специално, Quintas & Quintas SA, португалско дружество, конкурентно на CORDEX, съгласно информацията, предоставена от португалските органи, е инсталирало производствено звено в Бразилия (Brascorda), без да иска никаква помощ от португалските органи. Следователно няма данни за някакъв общ пазарен недостиг, свързан с този тип проект, който би възпрял CORDEX или неговите конкуренти да инвестират в Бразилия без държавна подкрепа.

(33) Въпреки че това е първият опит в интернационализацията на CORDEX, португалските органи също не бяха в състояние да докажат някакви особени трудности, срещнати от CORDEX при осъществяването на въпросната инвестиция. Например въпреки сравнително малкия обем на CORDEX по отношение на оборота, (под прага за МСП) португалските органи не посочиха никакви пречки пред възможността CORDEX да получи финансиране от търговски банки; напротив, изглежда, че дружеството е било в състояние да финансира инвестицията със собствени ресурси и с помощта на търговски заеми.

([10]) Дело C-142/87 *Tubermeuse* [1990], Сборник практика на Съда на ЕО I-959, 35.

([11]) Виж бележка под линия 7.

([12]) В тази връзка виж дело C 47/02, Vila Galé-Cintra.

(34) Следователно на основата на горепосочената информация Комисията счита, че Португалия не е успяла да докаже, че без помощта CORDEX не би осъществил въпросната инвестиция в Бразилия и че помощта е била необходима с оглед на включените рискове в неговия проект в Бразилия. Комисията отбелязва, че фактът, че CORDEX досега е осъществявал всички тези дейности без получаване на държавна помощ, явно показва, че помощта не е била необходима.

Въздействие на помощта върху общия пазар

(35) Съгласно наличната информация, на пазара на Общността има около дузина европейски производители на сизал. Пет от тях се намират в Португалия и осигуряват близо 81 % от продукцията на ЕС ([13]). Всички тези предприятия произвеждат синтетични продукти и сизалови въжета и шнурове. Производството на синтетични влакна изглежда е основната дейност за повечето от тях. Такъв е и случаят с CORDEX (сизалът съставлява само около 20 % от неговия капацитет). Сизаловите и синтетичните влакна имат известна степен на взаимозаменяемост при употреба в земеделието.

(36) През 2003 г. пазарният дял на CORDEX при сизаловите продукти в ЕС е бил около 6,6 %. Все пак ако продажбите на продукти от *Cordebras Lda* също се вземат под внимание, пазарният дял на CORDEX в ЕС нараства до 17,7 % ([14]). Португалските органи посочиха в тази връзка, че около 47 % от износа на *Cordebras* (около 2 210 тона през 2003 г.) са били насочени към пазара на ЕС.

(37) Предвид значителния дял на сизала, произведен от *Cordebras Lda* и внесен (чрез CORDEX) в ЕС, Комисията заключава, че помощта се оказва със значително въздействие върху конкуренцията на пазара на ЕС. Допълнително се оказва, че помощта е засилвала цялостната позиция на CORDEX в ЕС и по този начин потенциално засяга други пазарни сегменти, където участват CORDEX и неговите конкуренти. Това заключение се потвърждава от мненията, представени от конкурентите, насочващи към сериозни нарушения на конкуренцията, предизвикани от помощта на пазарите на сизалови въжета и шнурове, както и на синтетични влакна.

(38) При оценката на съвместимостта на помощта Комисията трябва да прецени внимателно баланса между отрицателните и положителните въздействия на мярката в ЕС и да определи дали нейните положителни въздействия за Общността превишават нейните отрицателни ефекти върху конкуренцията и търговията на общия пазар. Въз основа на горната информация Комисията заключава, че няма факти, които да показват, че предоставянето на помощ на CORDEX във връзка с неговата инвестиция в Бразилия може да подпомогне конкурентоспособността на въпросното европейско производство. Помощта вероятно би засилила позицията на получателя, но в ущърб на неговите конкуренти, които не са получили държавни помощи. Следователно не е показано, че помощта има някакви положителни ефекти за Общността, които биха превишили отрицателното въздействие върху конкуренцията и търговията на общия пазар.

Заключение

(39) Съответно Комисията заключи, че няма данни, че помощта е необходима за CORDEX за осъществяване на въпросната инвестиция в Бразилия. Помощта също вероятно би имала значително нарушаващо въздействие върху конкуренцията на общия пазар. Следователно Комисията заключи, че планираната държавна помощ за CORDEX във връзка с неговата пряка чуждестранна инвестиция в Бразилия не допринася за развитието на определени икономически дейности по смисъла на член 87, параграф 3, буква в), без тези помощи да засегнат по неблагоприятен начин условията на търговия до степен, която противоречи на общия интерес и следователно е несъвместима с общия пазар,

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1

Нотифицираната насърчителна схема спрямо данъка от 401 795 еуро, която Португалия се готви да отпусне на CORDEX, Companhia Industrial Têxtil SA с цел финансиране на неговата чуждестранна пряка инвестиция в Бразилия, е несъвместима с общия пазар, тъй като не изпълнява критериите, предвидени в член 87, параграф 3, буква в) от Договора за ЕО.

Член 2

Адресат на настоящото решение е Португалската република.

Съставено в Брюксел на 21 февруари 2007 година.

За Комисията
Neelie KROES
Член на Комисията

([13]) Данни за 2003 г.
([14]) Данни, предоставени от Португалия и въз основа на явното потребление в ЕС-15 през 2003 г.